

Dermatoloji ve Fotoğraf

Ayşın Köktürk

Fotoğrafçılıkla uğraşan bir dermatolog olarak, tıbbın bu görsel ağırlıklı bilim dalının fotoğrafçılıkla el ele giden ortak noktaları her zaman dikkatimi çekmiştir. Örneğin; dermatolojide ışık önemlidir; fotoğrafta da öyle. Fotoğrafta renk önemlidir; dermatolojide de olduğu gibi. Fotoğrafta ritm önemlidir; dermatolojide de.. Dermatolojide elemanter lezyonlar vardır: deri hastalıklarının alfabetini oluşturan.. Fotoğrafta da öyle.. Fotoğrafta yer alan leke değerlerinin lokalizasyonu, rengi, sayısı, ritmi, konfigürasyonu iyi bir fotoğraf için doğru değerlendirilmesi gereken faktörlerdir. Dermatolojide de lezyonların vücutta dağılım ve

konfigürasyonlarının doğru değerlendirilmesi doğru tanıyı sağlayan en önemli faktördür: Klinik tablo bir bütün içinde değerlendirilirken; gerçek elemanter lezyonun doğru olarak saptanmasının önemi gibi; fotoğrafta da ana konuyu oluşturan odak noktasının doğru bir kompozisyon çerçevesinde ve doğru kadrajlanarak sergilenmesi "iyi fotoğraf" için doğru tanıyı koydurur.

Dermatolojiye fotoğraflık bir perspektifle bakarken, zaman içinde fotoğrafa da dermatolojik bir perspektifle bakmamı sağlayan bu saptamamı; dermatolojide doğru tanı için ilk basamağı oluşturan elemanter lezyonlar ve tanıya yaklaşımla ilgili bazı kısa notlar çerçevesinde hazırladığım yazıda, bu perspektifi sergileyen örneklerle sunmaya çalışacağım:

Resim 1. Dermatolojide ışık önemlidir

Resim 2. Arkadan gelen ışık doku detaylarını gölgeler

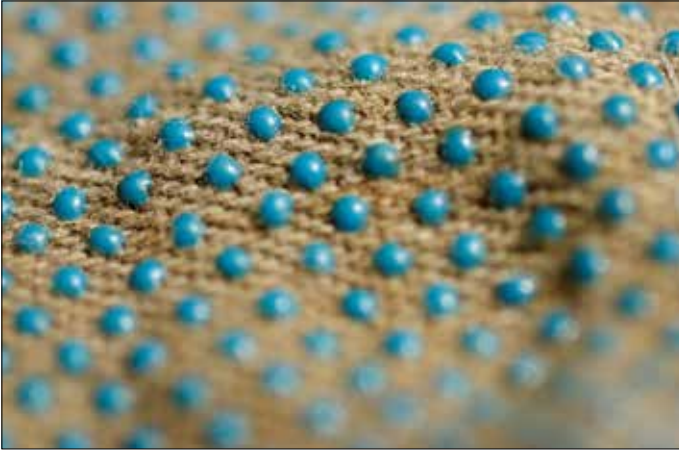
Resim 3a. Liken planusta düz yüzeyli poligon papüller

Mersin Üniversitesi Tıp
Fakültesi, Deri ve Zührevi
Hastalıklar Anabilim Dalı,
Mersin, Türkiye

Yazışma Adresi
Correspondence

Ayşın Köktürk
Mersin Üniversitesi Tıp
Fakültesi, Deri ve Zührevi
Hastalıklar Anabilim Dalı,
Mersin, Türkiye
Tel.: +90 532 302 13 75
E-posta:
aysinkokturk@yahoo.com

©Telif Hakkı 2012
Türk Dermatoloji Derneği
Makale metnine www.
turkdermatolojidergisi.com
web sayfasından ulaşılabilir.
©Copyright 2012
by Turkish Society of
Dermatology - Available
on-line at www.
turkdermatolojidergisi.com

Resim 3b. Liken nitidusda küçük parlak papüller

Resim 3c. Liken spinulosusta dikensi papüller

Resim 3d. Nodüler lezyon (fronkül)

Dermatolojide ışık önemli bir faktördür. Elemanter lezyonların renk ve şekillerinin görülebilmesi bu faktöre bağlıdır (Şekil 1). Işığın geldiği yön de lezyonların iyi görüntülenmesinde önem taşır. Işığın lezyona karşıdan gelmesi lezyonların daha net gözlenmesini sağlayabilirken, arkadan gelen ışık lezyonların detaylarının seçilebilmesini engeller (Şekil 2).

Sayıları binleri bulan deri hastalıklarında elemanter lezyonlar bilinmeden hastalığın teşhisi zordur. Primer elemanter lezyonlar başlıca makül, papül (Şekil 3a-c), nodül (Şekil 3d), plak (Şekil 3e), vezikül (Şekil 3f), bül (Şekil 3g), püstül (Şekil 3h); sekonder elemanter lezyonlarsa başlıca erozyon (Şekil 4a), ülser (Şekil 4b), krut (Şekil 4c), skuam (Şekil 4d) skar (Şekil 4e), fissür/ragad (Şekil 4f), ekskoriyasyon (Şekil 4g) olarak sıralanabilir. Tipik olarak görmeyi beklediğimiz elemanter lezyonların gözlendiği bazı deri hastalıklarına diğer örnekler Şekil 5a-k'da gösterilmiştir.

Elemanter lezyonlar çeşitli konfigürasyonlar sergileyebilirler: Lineer, grube, annular, serpijinoz, semisirküler, sirsine, retiküler vb. (Şekil 6a-g). Bazı deri hastalıklarında o hastalığa özel bazı belirtiler mevcuttur. Bu belirtiler hekime tanıda büyük kolaylıklar sağlar. Dermatolojik tanıda yol gösteren bu işaretlere fenomenler denir (Şekil 7a-c).

Doğadaki şekillerin oluşumlarını inceleyen morfogenez biliminin, günümüzde en önemli çalışma alanlarından biri, özellikle canlılardaki karmaşık şekillerin oluşumlarının şifresini çözebilme amacıyla, fraktal geometri

Resim 3e. Plak

Resim 3f. Miliyarya kristalinada veziküller

Resim 3g. Pemfigus vulgariste vezikülo-büllöz lezyonlar

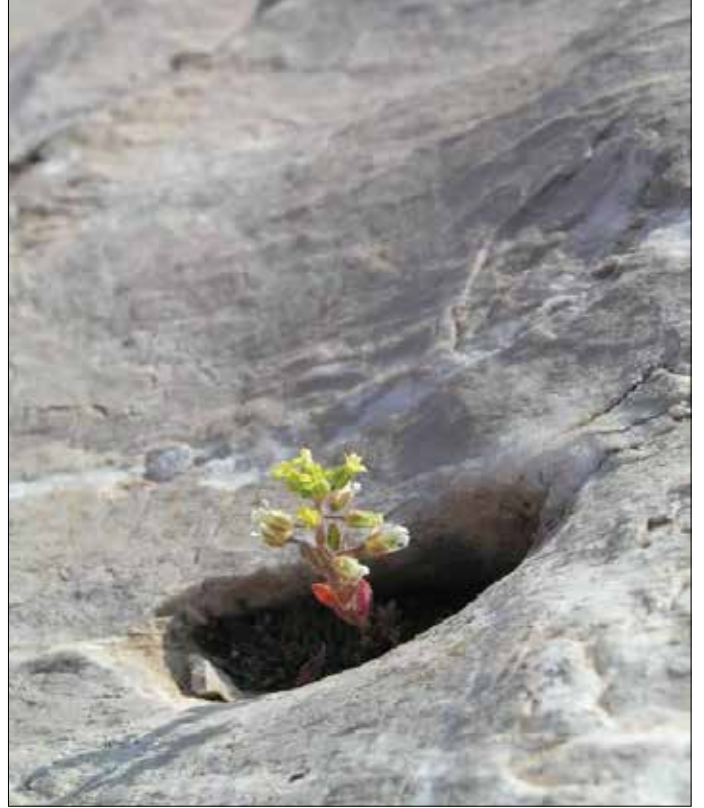
Resim 3h. Püstül (Folikülit)

Resim 4a. Erozyon

ile doğadaki şekiller arasındaki benzerlikleri ortaya çıkarmaya yönelik araştırmaların yapıldığı alandır (1-3). Günümüz matematikçilerinin çok iyi bildiği fraktal geometrinin öncüsü Mandelbrot, dünyada birbiriyle ilişkisiz gibi görünen, canlı veya cansız pek çok yapının bu geometrik düzene göre şekillenmiş olduğunu savunur: ağaç ve bitkilerde, ırmaklarda, bulutta, insan vücudunda gözlediği örneklerin, doğaya işlenmiş desenlerin bir parçası olduğunu vurgular (4).

Belki de deride gördüğümüz elemanter lezyonların oluşturduğu lezyonlar da, doğada gördüğümüz bu sembollerin bir uzantısıdır. Kim bilir?

Resim 4b. Ülser

Resim 4c. Krut

Resim 4d. Skuam

Resim 4e. Atrofik skar

Resim 5a. Fronkülozis

Resim 4f. Fissür ve ragadlar

Resim 5b. Püstüler psoriasis

Resim 4g. Ekskoriasyon

Resim 5c. Kornu kutaneum

Resim 5d. Kondiloma akuminatada verrüköz yüzeyle vejetatif lezyonlar

Resim 5g. Molloskum kontagiozumda umblike papüller

Resim 5e. Keratoakantom

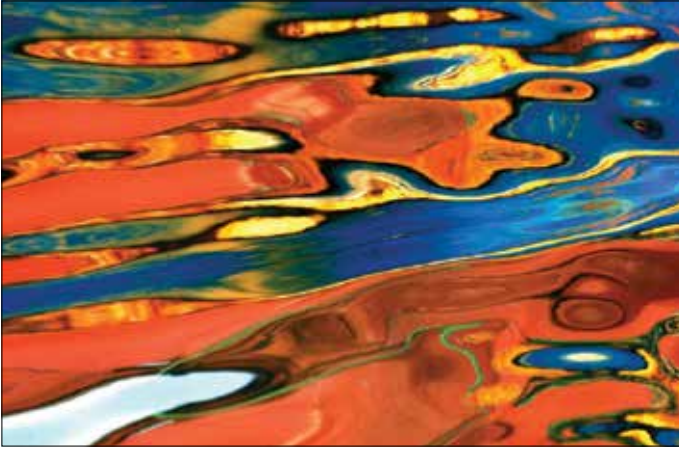
Resim 5h. Piebaldizmde depigmente maküler lezyonlar

Resim 5f. Lamellar ihtiyoz

Resim 5i. Oral mukozada "White sponge nevus"e ait beyaz plaklar

Resim 5j. Eritema giratum repens

Resim 6b. Dermatitis herpetiforme grube veziküller

Resim 5k. İnkontinensia pigmenti

Resim 6c. Granuloma annulare

Resim 6a. Liken striatusta lineer lezyonlar

Resim 6d. Serpiginöz lezyonlar

Resim 6e. Semisirküler dizilim

Resim 6f. Ürtikerde sirsine plaklar

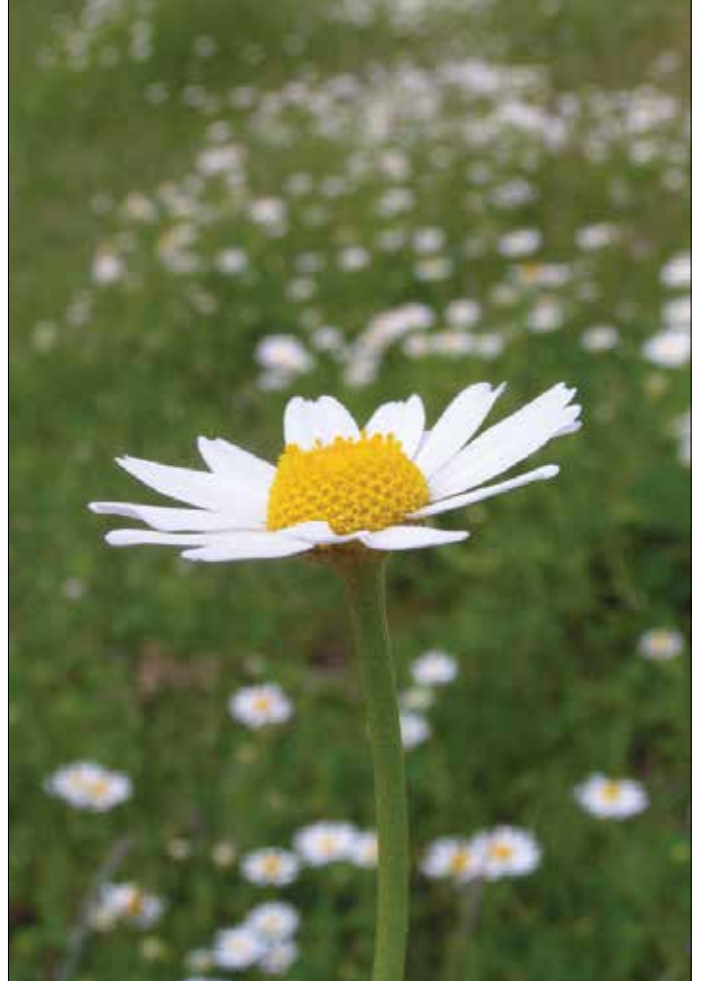
Resim 7b. Psoriasis vulgariste Auspitz Fenomeni

Resim 6g. Livedo retikularis

Resim 7a. Sifilizde güve yeniği tipte saç dökülmesi

Resim 7c. Pitriazis rozeada madalyon plak

Kaynaklar

1. Losa GA. The fractal geometry of life. Riv Biol 2009;102:29-59.
2. Claridge E, Hall PN, Keefe M, Allen JP. Shape analysis for classification of malignant melanoma. J Biomed Eng 1992;14:229. [CrossRef]
3. Keipes M, Ries F, Dicato M. Of the British coastline and the interest of fractals in medicine. Biomedicine & Pharmacotherapy 1993;47:409-515. [CrossRef]
4. Giles J. Benoit Mandelbrot: father of fractals. Nature 2004;432:266-2. [CrossRef]